

תלמוד ישראלי

הדף היומי לילדים

מזן התלמוד

סדר חולין צ"ד א'

שמואל הוה קא עבר במברא, אמר ליה לשמעיה: פייסיה למבוריה. פייסיה ואיקפד. מאי טעמא איקפד? אמר אביי: תרנגולת טרפה הואי ויהבה ניהליה במר דשחוטה. רבא אמר: אנפקא אמר ליה לאשקויי ואשקייה חמרא מזיגא

מברא – מעבורת (ספינה)
במר דשחוטה – בחזקת שחוטה
אנפקא – יין חי

הסבר: שמואל עבר את הנהר בספינה, ואמר לשמש שלו לשלם לבעל הספינה הנוכרי את שכרו. השמש שילם לו, אולם בעל הספינה הקפיד ולא היה מרוצה. לדעת אביי, הוא הקפיד משום שהשמש נתן לו תרנגולת טריפה במקום שחוטה, ולדעת רבא, הוא הקפיד כי נתן לו יין מזוג במקום יין חי.

תפילה לשלום חיילי צה"ל:

מי שברך אבותינו
אברהם יצחק ויעקב,
הוא יברך את חילי צבא ההגנה לישראל
ואנשי כחות הבטחון,
העומדים על משמר ארצנו וערי אלהינו,
מגבול הלבנון ועד מדבר מצרים,
ומן הים הגדול עד לבוא הערבה
ובכל מקום שהם, ביבשה באויר ובמים.
יתן ה' את אויבינו הקמים עלינו
נגפים לפניהם!
הקדוש ברוך הוא ישמר ויציל את חילינו
מכל צרה וצוקה, ומכל נגע ומחלה,
וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם.
ידבר שונאיו ותחיתיהם,
ויעטרם בכתר ושועה ובעטרת נצחון.
ויקיים בהם הכתוב:
"כי ה' אלהיכם ההלך עמכם,
להלחם לכם עם איביכם להושיע אתכם".
ונאמר: "אמן".

"תלמוד ישראלי" פרויקט חינוכי, קהילתי וחברתי
המנגיש את התלמוד תוך חיזוק והעצמת הקשר
לתרבות ומורשת ישראל.

זמני השבת במוקדי הפעילות בעולם:

ישראל י"ם: כניסת שבת: 19:44 יציאת שבת: 20:49	ישראל ת"א: כניסת שבת: 19:11 יציאת שבת: 20:12
גרמניה: כניסת שבת: 20:21 יציאת שבת: 21:47	

סדר קדשים | מסכת חולין צ"ד - ק'
פרשת ראה | י"ט - כ"ה באב תשפ"ו (2-8 לאוגוסט 2026)

הלימוד מוקדש להצלחת חיילי צה"ל ורפואת הפצועים

אחינו כל בית ישראל הנתונים בצרה ובשביה העומדים בין בים ובין ביבשה המקום ירחם עליהם יוציאם מצרה לרונה	ומאפלה לאורה ומשעבוד לגאולה השתא בעגלא ובזמן קריב ונאמר אמן
--	--

דף צ"ד: הלכות דרך ארץ

רבי מאיר אומר שאסור לאדם להתנהג ולדבר בשונה מכפי שהוא מתכוון באמת. למשל, לא יפציר אדם בחברו להזמין לאכול בביתו, כשהמזמין יודע שחברו אינו יכול לבוא כעת לאכול אצלו. לא ירבה אדם בהנשת תקרובת לפני חברו, כשהוא יודע שחברו אינו יכול לאכול כל כך הרבה. כלומר, **אסור להתנהג "אחד בפה ואחד בלב"** - בלבד הוא חושב: "אם הייתי יודע שהוא אכן ירצה לאכול אצלי, לא הייתי מזמין אותו, אבל רק בגלל שאני יודע שהוא לא יכול לבוא, אני מזמין אותו כדי שיחשוב: כמה שהוא אוהב אותי ומוכן לתת לי כה הרבה". אין ראוי להתנהג כך, אלא יש להתנהג ביושר ובהגינות, שיהיו פיו ולבו שווים.

דף צ"ה: לוח שנה לשישים שנה

האמורא שמואל היה מכוון בשמות אחדים, בהם: "שמואל ירחינאה", על שם בקיאותו המופלגה באסטרונומיה. "ירחינאה" - ירח. כלומר, הוא היה מומחה במסלול גרמי השמים.

בידיעותיו הרחבות השתמש שמואל כדי להכין לוח שנה לשישים שנה, והוא שלח אותו לרבי יוחנן בארץ ישראל. כאשר קיבל רבי יוחנן את הלוח, הוא אמר: עדין איני יודע אם שמואל גדול בתורה. אחר כך שלח לו שמואל שאלות רבות ושונות, שכוון היו שאלות סבוכות בעניני טרפה, ומהן נוכח רבי יוחנן לדעת ששמואל גדול בתורה.

דף צ"ו: ניקור גיד הנשה

התלמוד מביא מעשה שממנו נלמד על חששם של האמוראים מאיסורים. פעם אחת היה בר פזלי עומד לפני שמואל ומנקה ירך של בהמה, כדי להוציא ממנה את גיד הנשה, שהרי **אסור לאכול את גיד הנשה.** חתך בר פזלי את גיד הנשה באופן מסוים כשיטת רבי יהודה. אמר לו שמואל: חתוך יותר, גם את הגיד שבלוע בתוך הבשר כדי שלא תכשיל אותי באיסור.

לשמע הדברים נבהל בר פזלי, ששמואל חושד בו כך, ומרוב פחד נפלה הסכין מידו. אמר לו שמואל: אל תיבהל, אינני חושד בך חלילה, שהרי אתה נוהג כשיטת רבי יהודה, אך אני נוהג כשיטת רבי מאיר, ולכן הוריתי לך לנקר גם את הגיד שבלוע בבשר.

חברותא

מתפלפלים

אדון כהן אוהב להזמין אורחים הביתה לסעודות שבת. כל שבת הוא מסתכל בבית הכנסת אם יש אורחים או אנשים לא מוכרים, ואחרי התפילה הוא ניגש ומזמין אותם לביתו לסעודה. לפעמים מדובר במספר לא מבוטל של אורחים. גם גברת כהן אוהבת להכניס אורחים לביתה, אך היא טוענת שבעלה מגזים – גם כל שבת, גם היא לא יודעת כמה אנשים יבואו בכל פעם וכמה אוכל להכין, וגם מדי פעם היא רוצה שבת שקטה בלי אורחים, ובעלה לא משתף איתה פעולה אלא ממשיך להזמין.

מצד שני

גברת כהן טוענת שהיא בהחלט אוהבת את המצווה, אבל כמו כל דבר, לא צריך להגזים. בעלה מבין הביתה אורחים, ולעתים הרבה מהם, בכל שבת, וזה קשה לה ומכביד עליה ולכן היא מבקשת לא להזמין בכל שבת וגם לא כל כך הרבה אנשים.

מצד אחד

אדון כהן טוען שזה מצווה גדולה וחשובה, שאפילו אברהם אבינו עזב את השכינה ואת הקב"ה כדי לרוץ לקראת האורחים. לכן הם צריכים להזמין כמה שיותר אורחים, כמה שיותר פעמים, במיוחד אם האנשים הללו נזקקים או שאין להם איפה להיות.

...מה דעתכם?

אם גם אתם נתקלתם בדילמה ו'התפלפלתם' עליה אתם מוזמנים לשחק אותנו ונפרסם אותה אצלנו בעלון. ניתן לשלוח למייל talmudisraeli@medison.co.il תחת הנושא "דילמה" עם שם משפחה ועיר מגורים וגם אתם תיכנסו להגרלה על פרסים שווים

★ | מן ההיסטוריה

הנפקת ויזות מעבר ליהודים בתקופת השואה

לאחר שכבשו הנאצים את ליטא במהלך מלחמת העולם השנייה, ניסו יהודים רבים להימלט משם. אחת הדרכים להימלט הייתה באמצעות אישורי מעבר פיקטיביים לאי קורסאן, אותם הנפיק הקונסול ההולנדי בקובנה, יאן זווארטנדיק. על סמך אותם אישורים, חילק הקונסול היפני צ'יאונה סוג'הארה (ל' בכסלו ה'תר"ס 1900 – כ"ד בתמוז ה'תשמ"ו 1986) אלפי ויזות לפליטים יהודים, שאיפשרו להם יציאה מרוסיה וליטא ומעבר ביפן. כל ויזה איפשרה ליהודים להימלט עם בני משפחתם, וחלק מהויזות נשלחו בחזרה לליטא על ידי היהודים שהגיעו ליפן כדי לסייע גם לאחרים לברוח. אלפי יהודים ניצלו בזכות פעילותם זו של זווארטנדיק וסוג'הארה, שזכו בשל כך לתואר חסידי אומות העולם.

צ'יאונה סוג'הארה (Wikipedia)

♥ | על המפה

הקהילה היהודית בשנגחאי-סין

שנגחאי היא עיר נמל מרכזית בסין. בשנת 1844, בעקבות הסכמי הסחר של סין עם המערב, התיישבו במקום סוחרים ותעשיינים יהודים ממוצא עיראקי, ויהודים ספרדים מארצות אחרות. בהמשך הועברו לשם יהודים רבים מיפן. במהלך מלחמת העולם השנייה הגיעו לשנגחאי כעשרים אלף פליטים יהודים מאירופה, ביניהם תלמידים רבים מיישיבת מיר, הישיבה היחידה ששרדה את השואה. יהודים אלה התגוררו ברובע צפוף שהפך לגטו. הנאצים לחצו על היפנים להסגיר לידיהם את היהודים, אך הללו סירבו. לאחר סיום המלחמה עזבו רוב היהודים לארצות אחרות.

ישיבת מיר שבשנגחאי (Wikipedia)

📖 | חמד של מושג

קדושת החיים

קדושת החיים היא ערך מרכזי ביהדות. פיקוח נפש דוחה כמעט את כל העבירות שבתורה, ואף מחללים שבת כדי להציל יהודי גם אם יש ספק שיצליחו וגם אם ההצלה היא לחיי שעה בלבד. ערך קדושת החיים מתבסס בין היתר על ציווי התורה- 'וחי בהם', עליו דרשו חז"ל - 'וחי בהם' ולא שימות בהם.

- התבוננו היטב בציר וענו על השאלות הבאות:
- 1 מי היא הדמות בציר ומי יושבת לידו?
 - 2 מה היה תפקידו הרשמי?
 - 3 היכן הם נמצאים ומה הם עושים?
 - 4 לאיזו הוקרה זכתה הדמות הזו?

מצאו את המילה שקשורה לשלושת האישים הבאים:

1. יעקב אבינו
2. בנו הגדול של יוסף
3. מלך יהודה בנו של חזקיהו

המילה היא:

מי אני?

1. איש עסקים ודיפלומט הולנדי.
2. שירת בתפקיד הקונסול ההולנדי בקובנה.
3. במהלך מלחמת העולם השנייה, הנפיק ויזות ליהודים שראו לברוח מאירופה.
4. פעל בשיתוף פעולה עם קונסול יפן, צ'אונה סוג'הארה.
5. באמצעות הוויזות הללו, למעלה מ-2,000 פליטים יהודים נמלטו ליפן.
6. ב-1997 קיבל את תואר חסיד אומות העולם.

5780
ה'תש"פ

5778
ה'תשע"ח

5727
ה'תשכ"ז

5708
ה'תש"ח

5707
ה'תש"ז

5699
ה'תרצ"ט

5657
ה'תר"ץ

5323
ה'רמ"ג

5260
ה'ת"ס

5258
ג'רש"ס

4900
ה'רמ"ב

4800
רש"י

4650
רבי סעדיה גאון

4260
ימי הביניים

510
תקופת הראשונים

2019
שנת סיום הש"ס
ללומדי הדף היומי

2017
70 שנה
למדינת ישראל

1969
הרב
אריה לויין

1967
מלחמת
ששת הימים

1948
הקמת
המדינה

1947
מלחמת
העצמאות

1939
שואה

1897
הרצל

רבי יוסף
קארו

1500
העת
החדשה

1492
גירוש ספרד

הרמב"ם

רש"י

רבי סעדיה
גאון

ימי הביניים

תקופת הראשונים

דבר תורה

בפרשתנו אנו לומדים על יסוד אמוני חשוב, שתפיסתנו משנה חיים. התורה אומרת בעניין העלייה לרגל - "איש כמתנת ידו כברכת ה' אלוקיך אשר נתן לך", ולכאורה, יש כאן סתירה - האם מדובר במתנת ידו של האדם עצמו, או שמא בברכתו של ה' התורה מדגישה דרך זה עקרון רוחני חשוב מאוד לגבי הדרך שבה אנו תופסים את מערכות היחסים וההצלחות שלנו בעולם. הטבע האנושי מוביל אותנו לעיתים קרובות לפתח תלות נפשית, רגשית או כלכלית באנשים בשר ודם ולתלות בהם את ביטחוננו. התורה באה ומלמדת שכל אדם בעולם, לא משנה כמה הוא חשוב, אינו אלא צינור ושליח בלבד. התורה מחברת בין "מתנת ידו" של האיש לבין "ברכת ה'" כדי לומר לנו: גם כשאתם רואים מול עיניכם את ידו המושטת של בשר ודם, תזכרו שמאחורי היד הזו עומד הקדוש ברוך הוא. הכל מגיע אך ורק מברכת ה' אלוקיך אשר נתן לך באמת.

שאלות השבוע

1. לפי רבי מאיר, איך צריך אדם להתנהג בדיבורו כלפי חברו?
2. למה שמואל נקרא "ירחינאה"?
3. מה אסור לאכול מתוך ירך הבהמה, ומדוע צריך להוציא אותו בזירות?

בין הפותרים נכונה תיערך הגרלה שבועית* והזוכה בה יזכה בפרס איכות: את התשובות יש לשלוח עד יום רביעי שלאחר השבת של אותו ערב עד השעה 14:00, למייל talmudhagala@medison.co.il יש לציין את מס' העלון עליו אתם עונים. *בפיקוח רואה חשבון

תשובות

הציור השבועי

1. הדמות היא צ'יאונה (סמפו) סוג'הארה, ולידו אשתו יוקיקו.
2. קונסול יפן בקובנה, ליטא.
3. הם נמצאים בקובנה ומנפיקים ויזות מעבר ליהודים לצורך הצלתם.
4. הדמות זכתה לתואר "חסיד אומות העולם" מ"יד ושם".

מי אני?

יאן זווארטנדיק

חידה

נשה - גיד הנשה, מנשה ומנשה

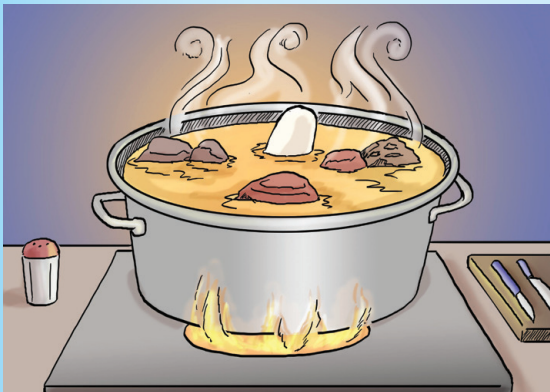
סדר קדשים | מסכת חולין | דף צ"ז - ק'

דף צ"ז: מליחת גיד הנשה

בביתו של ראש הגולה בבבל, כדי להוציא את הדם מלחו ירכים של בהמה יחד עם גיד הנשה שלה, כי שזכו לנקר את גיד הנשה. על פי התלמוד בדף זה מותר לאכול את הירכים הללו, מפני שאמנם המליחה היא כמו צליה, אבל אינה כמו בישול, רק בישול מפשט את הטעם האסור בכל המאכל, אך צליה ומליחה אינם עושים כן.

דף צ"ח: ביטול בשישים

מאכל אסור שבושל יחד עם מאכל מותר - גורם שכל המאכלים שבסיר אסורים, כי הטעם האסור התפשט במאכל המותר.

רק אם המאכל המותר הוא פי שישים יותר מהמאכל האסור, אין הוא נאסר.

רב נחמן אמר הלכה: גם ביצה שאסור לאוכלה והתבשלה עם מאכלים אחרים, אוסרת אותם.

דף צ"ט: טעם מצות גיד הנשה

האכל שיעור נזית ממאכל שאסור באיסור לאו - נענש בעונש מלקות. על איזה מאכל אסור צריך חידוש מיוחד מהתורה, שמי שאוכל אותו לוקה? התשובה היא - גיד הנשה.

מכיון שלגיד הנשה אין כל טעם, לכאורה היה צריך להיות שלא ילקו על אכילתו, מפני שאין לוקים על דבר שאין הדרך לאוכלו, ואם אין בו טעם, ודאי שאין הדרך לאוכלו. אף על פי כן חידשה התורה שלוקים על אכילתו.

דף ק': מתי נוהג איסור גיד הנשה?

המשנה הנלמדת בדף זה מביאה מחלוקת בין התנאים על אודות איסור גיד הנשה. חכמים אומרים: איסור גיד הנשה נוהג רק בבהמה טהורה, אך בבהמה טמאה אין איסור גיד הנשה.

אמר רבי יהודה לחכמים: הרי איסור גיד הנשה נאמר כבר בחומש בראשית, לאחר שיעקב אבינו נאבק עם המלאך שהיכה אותו בירכו "על כן לא יאכלו בני ישראל את גיד הנשה", ומאחר שבאותו זמן לא נאסרה עליהם אכילת בהמות טמאות, כי זה היה עוד לפני מתן תורה, מוכח שהאיסור כולל גם בהמות טמאות. השיבו לו החכמים: איסור גיד הנשה נאמר לראשונה בהר סיני, אלא שיעקב כתב משה רבנו את התורה, הוא כתב את איסור גיד הנשה לאחר התאור של המלאך בן המלאך ליעקב, כדי ללמד שזו הסיבה שאסור לאכול את גיד הנשה, ושנזכר שה' נתן ליעקב אבינו כוח לעמוד בפני מלאך.